

Zer aldatzera goazen

KARMELO LANDA
HISTORIALARIA

Badirudi hauteskunderen zurrunbiloan sartu nahi gaituztela berriro, eta ez dakit, horretan sartu aurretik, ez genukeen aztertu beharko azken hauteskunderen eta gobernu osaketan ziklo horretatik zer atera den garbi euskaldunontzat. Sarritan entzun izan dugu Espainiako Estatuak ez duela erremediarik, hor ez dagoela indar nahikorik zinezko aldaketa bat egiteko. Baina jarraian kokatzen dugu geure burua beskeen gobernu-formulen alde edota kontra, okerren artean zeinek egingo digun kalte gutxiago argudiatu eta hari erraztasunak ematen. Ez dut esango, laburrean begiratuta, modu taktikoan, hori kontuan hartzeko modukoa ez denik. Baina ez al genuke begirada luzeagoa erabili beharko? Zer norabidetan garmatza taktika horrek?

Euskal Herria noizbait nazio demokratiko beregaina izatea nahi badugu, ardatz estrategiko horrek argitu beharko du une bakoitzean garatzen dugun taktika. Ikuspegi horretatik, azkenaldian egindako zenbait hautuk mesede baino kalte handiagoa egiten digula esango nuke. “Eskuin muturra datorreneko” mamua maisuki erabili dute zenbaitzuek, eta gurean ere eragina izan du, Espainiako Estatuak “erremediorik gabe” horri makulua eskaintzeko operazioan sartu baikara bete-betean, bai Madrilen baita Iruñean ere. Egia da eskuin mutur gorrotagarria, une batez behintzat, gobernuetatik urrundu egin dugula, baina trukean

“Eskuin muturra datorreneko” mamua maisuki erabili dute zenbaitzuek, eta gurean ere eragina izan du, Espainiako Estatuak “erremediorik gabe” horri makulua eskaintzeko operazioan sartu baikara bete-betean, bai Madrilen baita Iruñean ere

zer indartu eta zer ahuldu dugun aztertu beharko genuke zehatz-mehatz.

Esango nuke Estatu horretako botere faktikoak ez direla, haatik, batere ahuldu. Are gehiago, esango nuke botere horiek indartu egin dutela balizko “gobernu alternatibo” horietan betidanik izan duten eragina; ikusi, bestela, sozialdemokrazia espainiar horretako kudeatzaile berriek agertzen duten erabateko ahulezia eta norabide politikoa. PSOE indartu egin dugu, bai, baina era berean indartu dira PSOE barruko *entregismoa* eta menpekotasuna.

Zerbait argitu bada PSOEren zuzendaritza “berritu” horretan, hauxe izan da: ez dutela zirrikiturik ere eskaini nahi, adibidez, Katalunian zein Euskal Herrian dituzten arazoak modu hitzar-

tuan eta demokratikoan konpontzeko bidean. Erabakitzeko eskubidea, aipatu ere ez! Ez eta bitarteko helburu taktikoetan ere; Katalunian darabilten bide errepresiboari uko egin? Bai zera! Preso katalanak askatu? Ez eta behin-behinean ere. Euskal presoak etxera hurbildu? Norbaitek uste du horren erraz askatuko dituztela beraiantzat horren estimatu diren presiobideak? Horrela egingo balute, nola mantenduko lukete, bada, oraingo joko taktikoa? Hauteskunde bezperatan promesak bai, baina beti baldintzatuak; hauteskunderen ondoren, guztia ahaztu eta lehengoan jarraitu.

Kontua da hori guztia oso nabarmen gelditu dela, azken hauteskunde deialdien ondoren, Gobernu espainiarra osatzeko prozesu adierazgarri horretan. Orain, hauteskunde berrietara deitzean, ez zaie horren erraz egingo lehengo operazioa errepikatzea. Suposatzen da besteok ere esperientziatik zerbait ikasten dugula. Katalunian bertan, badirudi aldebakartasunaren baztertzea eta PSOEren gobernuarekin elkarrizketa bidea defendatzen zuten *Esquerra*-koak, une honetan “errebisioaren errebisioa” egin eta batasun taktiko-estrategikoaren bidea seinatzen hasi direla, berriro ere (hala izango ote da, benetan?).

Eta euskaldunok, zer ikasi dugu bidean? Egitasmo kolektibo propioa behar dugula, estrategia beregaina, taktika guztiak horren zerbitzura jarriaz. Bitartean, besteren zerbitzura arituko gara. ●